

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 5ης Ιουλίου 2023

σχετικά με πρόταση μεταρρύθμισης της οικονομικής διακυβέρνησης στην Ένωση

(CON/2023/20)

(2023/C 290/03)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 12 Μαΐου και στις 27 Ιουνίου 2023, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αιτήματα από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αντίστοιχα, για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία καθώς και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου [εφεξής «ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ)»] ⁽¹⁾. Στις 12 Μαΐου 2023, η ΕΚΤ έλαβε αιτήματα από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (εφεξής «οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ») ⁽²⁾ και σχετικά με πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (εφεξής «οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της οδηγίας για τα δημοσιονομικά πλαίσια») ⁽³⁾ —η τελευταία, από κοινού με τον προτεινόμενο κανονισμό για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ και τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, καλούνται εφεξής οι «προτάσεις της Επιτροπής».

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της ΕΚΤ σχετικά με τον προτεινόμενο κανονισμό για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ και τις προτεινόμενες τροποποιήσεις της οδηγίας για τα δημοσιονομικά πλαίσια βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς ο αποτελεσματικός συντονισμός των οικονομικών πολιτικών και η πολυμερής δημοσιονομική εποπτεία αφορούν τον πρωταρχικό στόχο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 1, το άρθρο 282 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και το άρθρο 2 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»).

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της ΕΚΤ σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ βασίζεται στο άρθρο 126 παράγραφος 14 δεύτερο εδάφιο ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι το Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση, μεταξύ άλλων, με την ΕΚΤ, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, η οποία είναι επίσης συναφής με τον ανωτέρω πρωταρχικό στόχο του ΕΣΚΤ.

Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Γενικές παρατηρήσεις

Η ΕΚΤ χαιρετίζει τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους, της αντικυκλικότητας της δημοσιονομικής πολιτικής, στην υιοθέτηση μεσοπρόθεσμης προσέγγισης των δημοσιονομικών πολιτικών, καθώς και στην επίτευξη απλούστευσης και αυξημένης ανάλυσης ευθύνης για το πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο. Αναγνωρίζει επίσης ότι οι μεταρρυθμίσεις, οι επενδύσεις και η δημοσιονομική βιωσιμότητα αλληλοενισχύονται και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να προωθηθούν με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.

⁽¹⁾ COM (2023) 240 final.

⁽²⁾ COM (2023) 241 final.

⁽³⁾ COM (2023) 242 final.

Τέλος, η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση αποτελεσματικότερης επιβολής. Προς στήριξη της επίτευξης αυτών των στόχων, η ΕΚΤ υποβάλλει ορισμένες ειδικές, τεχνικές παρατηρήσεις και προτάσεις σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής, με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση του νέου πλαισίου και τη διασφάλιση ότι θα είναι πιο διαφανές και προβλέψιμο.

Ένα ισχυρό ενωσιακό πλαίσιο για τον συντονισμό και την εποπτεία της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής υπαγορεύεται από το απώτερο και επιτακτικό συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών και ιδίως της ζώνης του ευρώ ⁽⁴⁾. Η ΕΚΤ τονίζει τη σημασία των βιώσιμων δημοσιονομικών θέσεων για τη σταθερότητα των τιμών και τη βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο της εύρυθμης λειτουργίας της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) ⁽⁵⁾. Η μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μπορεί να επιτρέψει τη ρεαλιστική, σταδιακή και διαρκή προσαρμογή του δημόσιου χρέους, σε συνδυασμό με τη διευκόλυνση των αναγκαίων εθνικών διαρθρωτικών πολιτικών.

Η ΕΚΤ καλεί τους νομοθέτες της Ένωσης να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως τα τέλη του 2023. Δεδομένου ότι η γενική ρήτρα διαφυγής που περιέχεται στο ΣΣΑ θα έχει απενεργοποιηθεί μέχρι τότε ⁽⁶⁾, μια τέτοια συμφωνία θα ήταν ζωτικής σημασίας προκειμένου να παγιωθούν οι προσδοκίες για τη βιωσιμότητα του χρέους και τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η αδυναμία επίτευξης ταχείας συμφωνίας και εφαρμογής ενός αξιόπιστου, διαφανούς και προβλέψιμου δημοσιονομικού πλαισίου θα μπορούσε να δημιουργήσει αβεβαιότητα και να καθυστερήσει αδικαιολόγητα την αναγκαία δημοσιονομική προσαρμογή και την ώθηση για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις.

Η ΕΚΤ επισημαίνει τους ακόλουθους λόγους για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης. Πρώτον, οι αυξημένοι λόγοι του δημόσιου χρέους και η ετερογένεια του χρέους μετά την πανδημία του κορωνοϊού ενισχύουν την ανάγκη αποτελεσματικού συντονισμού των δημοσιονομικών θέσεων μέσω του ΣΣΑ. Η ρεαλιστική, σταδιακή και διαρκής προσαρμογή του δημόσιου χρέους, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις επικρατούσες προοπτικές για ανάπτυξη και πληθωρισμό, είναι σημαντική για τη διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και την αποκατάσταση των δημοσιονομικών περιθωρίων πριν από ενδεχόμενες περιόδους ύφεσης. Δεύτερον, είναι σημαντικό να καταστεί η δημοσιονομική πολιτική πιο αντικυκλική. Απαιτείται η λήψη αποφασιστικών μέτρων κατά τη διάρκεια της ύφεσης για την αποφυγή δυσμενών οικονομικών εξελίξεων, αλλά είναι επίσης ζωτικής σημασίας η ανασύσταση των αποθεμάτων ασφαλείας μετά τη σταθερή ανάκαμψη της οικονομίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του χρέους. Η αντικυκλική δημοσιονομική πολιτική, συμβάλλοντας αποτελεσματικά στη μακροοικονομική σταθεροποίηση σε περιόδους μεγάλων κλυδωνισμών, στηρίζει τη νομισματική πολιτική στην επίτευξη της σταθερότητας των τιμών μεσοπρόθεσμα. Τρίτον, είναι σημαντικό το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης να θέτει τις προϋποθέσεις για να καταστούν οι οικονομικές πολιτικές πιο φιλικές προς την ανάπτυξη. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι επενδύσεις και η δημοσιονομική βιωσιμότητα θα πρέπει να ενσωματωθούν καλύτερα στη δημοσιονομική και μακροοικονομική εποπτεία, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ) ⁽⁷⁾. Επιπλέον, η αντιμετώπιση των προκλήσεων της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, ιδίως η τήρηση των δεσμεύσεων της Ένωσης και των κρατών μελών για το κλίμα στο πλαίσιο του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου ⁽⁸⁾, θα απαιτήσει σημαντικές ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις, οι οποίες θα διευκολύνονται από συμπληρωματικές διαρθρωτικές πολιτικές. Η αξιόπιστη σταθεροποίηση των λόγων δημόσιου χρέους απαιτεί φιλικές προς την ανάπτυξη οικονομικές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων επενδύσεων, για τις οποίες πρέπει να δοθούν κατάλληλα κίνητρα στο μεταρρυθμιζόμενο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Πράγματι, η αποτελεσματική εφαρμογή του NextGenerationEU, και ιδίως του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, θα στηρίξει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων και θα καταδείξει τις δυνατότητες ανάλυσης δράσης σε ενωσιακό επίπεδο. Ωστόσο, θα απαιτηθούν περισσότεροι πόροι και επενδύσεις σε ενωσιακό επίπεδο, καθώς και βιώσιμες, εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις, οι οποίες απαιτούν είτε πρόσθετες πηγές εσόδων είτε αναθεώρηση των προτεραιοτήτων όσον αφορά τις δαπάνες, ιδίως στα κράτη μέλη με αυξημένους λόγους χρέους. Τέταρτον, στο μέλλον η ΕΚΤ θα επικροτήσει περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά τις πτυχές του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης οι οποίες σχετίζονται με τη ζώνη του ευρώ, όπως ο αποτελεσματικότερος συντονισμός του δημοσιονομικού προσανατολισμού της ζώνης του ευρώ και η διαμόρφωση κατάλληλα σχεδιασμένης μόνιμης κεντρικής δημοσιονομικής ικανότητας. Γενικότερα, η ολοκλήρωση της οικονομικής και θεσμικής αρχιτεκτονικής της ΟΝΕ εξακολουθεί να είναι αναγκαία για την ενίσχυση της ικανότητας απορρόφησης των κλυδωνισμών της ζώνης του ευρώ και για την ενίσχυση της σταθερότητας και της ανάπτυξης ⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ Βλέπε παράγραφο 1.1 της γνώμης CON/2018/25 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 11ης Μαΐου 2018, αναφορικά με πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση διατάξεων για την ενίσχυση της δημοσιονομικής ευθύνης και του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού προσανατολισμού στα κράτη μέλη (ΕΕ C 261 της 25.7.2018, σ. 1). Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ είναι διαθέσιμες στο EUR-Lex.

⁽⁵⁾ Βλέπε απάντηση του Ευρωσυστήματος στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «The EU economy after COVID-19: implications for economic governance» (Η οικονομία της ΕΕ μετά την COVID-19: επιπτώσεις στην οικονομική διακυβέρνηση), 1η Δεκεμβρίου 2021, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽⁶⁾ Βλέπε έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024: Προώθηση της βιωσιμότητας του χρέους και της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης», 8 Μαρτίου 2023.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

⁽⁸⁾ Συμφωνία του Παρισιού η οποία συνήφθη βάσει της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4). Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁽⁹⁾ Βλέπε «Η ολοκλήρωση της Οικονομικής Ένωσης της Ευρώπης», έκθεση του Jean-Claude Juncker, σε στενή συνεργασία με τους Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi και Martin Schulz, 22 Ιουνίου 2015, σ. 4, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της Επιτροπής (www.ec.europa.eu). Βλέπε επίσης γενικές παρατηρήσεις της γνώμης CON/2018/51 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 9ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με πρόταση κανονισμού για τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Λειτουργίας Σταθεροποίησης Επενδύσεων (ΕΕ C 444 της 10.12.2018, σ. 11)· παράγραφο 1.3 της γνώμης CON/2019/37 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 30ής Οκτωβρίου 2019, αναφορικά με πρόταση κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου διακυβέρνησης για το δημοσιονομικό μέσο για τη σύγκλιση και την ανταγωνιστικότητα για τη ζώνη του ευρώ (ΕΕ C 408 της 4.12.2019, σ. 3).

Ειδικές παρατηρήσεις

1. Βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και δημοσιονομική προσαρμογή

1.1. Ο ρόλος της ανάλυσης βιωσιμότητας του χρέους

1.1.1. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ, η ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους (ABX) την οποία εκπόνησε η Επιτροπή θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στον σχεδιασμό των τεχνικών πορειών για τις καθαρές δημόσιες δαπάνες που προτείνει η Επιτροπή για την παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη ⁽¹⁰⁾. Η ABX της Επιτροπής αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για τον εντοπισμό δημοσιονομικών κινδύνων οι οποίοι δεν αποτυπώνονται επαρκώς στα καταγεγραμμένα επίπεδα χρέους, για παράδειγμα, το μελλοντικό κόστος που σχετίζεται με τη γήρανση του πληθυσμού, τις σχετικές υποχρεώσεις και τη διάρθρωση της λήξης του χρέους. Προς διασφάλιση της δυνατότητας αναπαραγωγής, της προβλεψιμότητας και της διαφάνειας της ABX, καθώς και της συνεπούς εφαρμογής του πλαισίου σε όλα τα κράτη μέλη διαχρονικά, η ΕΚΤ τονίζει την ανάγκη να προσδιοριστεί η μεθοδολογία στην οποία βασίζεται η ABX της Επιτροπής σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη και με την υποστήριξή τους. Επιπλέον, η ΕΚΤ θεωρεί επίσης σκόπιμη τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο σχετικά με τη μεθοδολογία αυτή.

1.1.2. Η ΕΚΤ επικροτεί το γεγονός ότι η τεχνική πορεία της Επιτροπής επικεντρώνεται σε μια πορεία καθαρών δαπανών η οποία, κατ' αρχήν, δεν βασίζεται σε ετήσιες εκτιμήσεις του μη παρατηρήσιμου παραγωγικού κενού σε πραγματικό χρόνο. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να βελτιωθεί η αντικυκλικότητα της δημοσιονομικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της διακύμανσης των εσόδων που προκύπτουν από κυκλικές συνθήκες. Προς περαιτέρω ενίσχυση της σαφήνειας των προτάσεων της Επιτροπής, η ΕΚΤ συνιστά να διευκρινιστεί περαιτέρω ο ορισμός της έννοιας «καθαρές δαπάνες» ⁽¹¹⁾ προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι ακόλουθες πτυχές. Ο ορισμός θα πρέπει: α) να διευκρινίσει εάν η πορεία των καθαρών δαπανών θα καθοριστεί σε ονομαστικούς ή πραγματικούς όρους· β) να αποσαφηνίσει και να αξιολογήσει τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων που πρέπει να αφαιρούνται από τις ακαθάριστες δαπάνες, και γ) να αποσαφηνίσει τον βαθμό στον οποίο ο υπολογισμός του δείκτη βασίζεται σε παρατηρήσιμα στοιχεία, ιδίως με την αποσαφήνιση της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των κυκλικών στοιχείων των δαπανών επιδομάτων ανεργίας.

1.1.3. Ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ απαιτεί η τεχνική πορεία για τις καθαρές δαπάνες να διασφαλίζει ότι ο λόγος δημόσιου χρέους τίθεται ή διατηρείται σε ευλογοφανή καθοδική πορεία ή διατηρείται σε συνετά επίπεδα ⁽¹²⁾. Η Επιτροπή οφείλει να αξιολογήσει και να δημοσιοποιήσει την ανάλυση ευλογοφάνειας και τα στοιχεία στα οποία βασίστηκε ⁽¹³⁾. Η ΕΚΤ συνιστά οι βασικές παράμετροι και οι παραδοχές στις οποίες βασίζεται η μεθοδολογία για την αξιολόγηση της ευλογοφάνειας να αναπτυχθούν περαιτέρω στις προτάσεις της Επιτροπής ⁽¹⁴⁾. Επιπλέον, η ΕΚΤ χαιρετίζει και υποστηρίζει το γεγονός ότι η έκθεση της Επιτροπής προς την οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή, η οποία περιέχει τις τεχνικές πορείες, θα δημοσιοποιηθεί πριν από την κατάρτιση από τα κράτη μέλη των εθνικών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων τους (εφεξής τα «εθνικά σχέδια») ⁽¹⁵⁾. Περαιτέρω, η ΕΚΤ συνιστά να αναπτυχθεί ένα κοινό πλαίσιο όσον αφορά τα «εύρωστα και επαληθεύσιμα οικονομικά επιχειρήματα» τα οποία πρέπει να προβάλλουν τα κράτη μέλη στα εθνικά τους σχέδια ώστε αυτά περιλαμβάνουν πορεία καθαρών δαπανών υψηλότερων από εκείνες που προτείνει η Επιτροπή ⁽¹⁶⁾.

1.2. Εγγυήσεις

Η ΕΚΤ υπενθυμίζει ότι το άρθρο 126 παράγραφος 2 στοιχείο β) ΣΛΕΕ αναφέρεται σε καταστάσεις στις οποίες ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) «μειώνεται επαρκώς και πλησιάζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό» ⁽¹⁷⁾. Δεδομένης της ανάγκης να αποτραπεί η σταθεροποίηση του χρέους σε υψηλά επίπεδα, η ΕΚΤ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι οι προτάσεις της Επιτροπής περιλαμβάνουν ορισμένες εγγυήσεις που

⁽¹⁰⁾ Βλέπε άρθρα 5 και 6 και παράρτημα I του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ. Βλέπε επίσης ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ανακοίνωση σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ», COM (2022) 583 final, 9 Νοεμβρίου 2022.

⁽¹¹⁾ Για παράδειγμα, στο άρθρο 2 σημείο 2) και/ή στο παράρτημα II στοιχείο α) του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽¹²⁾ Βλέπε άρθρο 6 στοιχείο α) του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽¹³⁾ Βλέπε άρθρο 8 και παράρτημα V του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽¹⁴⁾ Ειδικότερα, αυτό θα μπορούσε να περιληφθεί στο παράρτημα V του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε άρθρο 5 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε άρθρο 11 παράγραφος 2 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε επίσης άρθρο 1 σημείο 1) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 2 παράγραφος 1α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασφάλιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

στηρίζουν τη μείωση του χρέους και του ελλείμματος, ιδίως διασφαλίζοντας ότι η δημοσιονομική πορεία προβλέπει χαμηλότερο λόγο δημόσιου χρέους στο πέρας του ορίζοντα σχεδιασμού από ό,τι κατά την έναρξη της τεχνικής πορείας, αποτρέποντας το ενδεχόμενο καταστεί οπισθοβαρής η δημοσιονομική προσαρμογή στα τελευταία έτη της περιόδου προσαρμογής, και προτείνοντας ελάχιστη προσαρμογή για τα έτη κατά τα οποία το έλλειμμα αναμένεται να υπερβεί την τιμή αναφοράς του 3 % ⁽¹⁸⁾. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι το ζήτημα των εγγυήσεων αποτελεί αντικείμενο συνεχιζόμενων συζητήσεων και θεωρεί ότι απαιτείται ισορροπία μεταξύ της πολυπλοκότητας και της ανάληψης ευθύνης, αφενός, και της αποτελεσματικότητας της μείωσης του χρέους, αφετέρου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το χρέος τίθεται σε επαρκώς καθοδική πορεία, η οποία είναι κατάλληλα διαφοροποιημένη.

2. Εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά διαρθρωτικά σχέδια

2.1. Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις

Οι παραγωγικές επενδύσεις αποτελούν προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη, η οποία θα στηρίξει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας η δημοσιονομική προσαρμογή να μην αποβαίνει εις βάρος των επενδύσεων, ιδίως των επενδύσεων που στηρίζουν τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης. Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει επίσης να παρακολουθείται αποτελεσματικά το επίπεδο και η ποιότητα των δημόσιων επενδύσεων. Επιπλέον, η ΕΚΤ αναγνωρίζει ότι υφίσταται επείγουσα ανάγκη να προωθηθούν φιλικές προς την ανάπτυξη μεταρρυθμίσεις. Για τον λόγο αυτό, είναι απαραίτητη η ανάληψη ευθύνης σε εθνικό επίπεδο για τα εθνικά σχέδια των κρατών μελών. Η ΕΚΤ επισημαίνει ότι ο τεχνικός διάλογος μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής βάσει του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ, ⁽¹⁹⁾ ο οποίος αποτελεί σημαντικό στοιχείο της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να διεξάγεται με ομαλό, διαφανή και προβλέψιμο τρόπο. Ο τεχνικός διάλογος θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαρθρωμένος και λεπτομερής προκειμένου να συμβάλει στον σαφή προσδιορισμό των περιεχομένου των εθνικών σχεδίων. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ συνιστά ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ να περιλαμβάνει υψηλότερο επίπεδο λεπτομερειών σχετικά με τις απαιτήσεις για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδυτικές δεσμεύσεις που πρέπει να περιλαμβάνονται σε όλα τα εθνικά σχέδια ⁽²⁰⁾.

2.2. Περίοδος προσαρμογής

Ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ προβλέπει ότι τα εθνικά σχέδια των κρατών μελών πρέπει να παρουσιάζουν πορεία των καθαρών δαπανών η οποία καλύπτει περίοδο τουλάχιστον τεσσάρων ετών ⁽²¹⁾. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα σχετικό σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί κατά 3 έτη κατ' ανώτατο όριο ⁽²²⁾. Ένας τέτοιος χρονικός ορίζοντας είναι μακρύς και εκτείνεται πέραν του συνηθούς εκλογικού κύκλου και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να παρακωλύσει τη συμμόρφωση με τις εν λόγω δεσμεύσεις. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ υποστηρίζει τη συνετή χρήση των παρατάσεων των εθνικών σχεδίων και τονίζει την ανάγκη να υλοποιηθούν πλήρως οι δεσμεύσεις για πρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις. Επιπλέον, η ΕΚΤ διατυπώνει δύο προτάσεις όσον αφορά την περίοδο προσαρμογής και την παράτασή της. Πρώτον, η ΕΚΤ επικροτεί την απαίτηση κατά την οποία κάθε μεταρρυθμιστική και επενδυτική δέσμευση στην οποία στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής πρέπει να περιγράφεται με επαρκή βαθμό λεπτομέρειας, να είναι εμπροσθοβαρής, να περιορίζεται χρονικά και να είναι επαληθεύσιμη ⁽²³⁾. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η μεθοδολογία είναι επαρκώς σαφής και διαφανής, η ΕΚΤ προτείνει την περαιτέρω ανάπτυξη του πλαισίου αξιολόγησης για την αξιολόγηση των δεσμεύσεων των κρατών μελών ⁽²⁴⁾. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις συμβάλλουν στην ενίσχυση της δυναμικής ανάπτυξης και, ως εκ τούτου, της βιωσιμότητας του χρέους. Επιπλέον, η ΕΚΤ συνιστά να συμπεριληφθούν περαιτέρω εγγυήσεις προκειμένου να διασφαλιστεί η αύξηση των επενδύσεων για κρίσιμες προτεραιότητες πολιτικής, όπως η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση, και οι μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις να είναι επαρκώς εμπροσθοβαρείς, όπως οι εγγυήσεις που εφαρμόζονται ήδη για τη δημοσιονομική προσαρμογή ⁽²⁵⁾. Δεύτερον, έως το 2026, οι μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών μελών μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για την παράταση της περιόδου προσαρμογής ⁽²⁶⁾. Μολονότι επικροτεί την εξέταση των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η ΕΚΤ συνιστά το πλαίσιο αξιολόγησης να διασφαλίζει ότι σημαντικό μέρος των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που προτείνονται από τα κράτη μέλη προστίθενται στις προϋπάρχουσες δεσμεύσεις.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε άρθρο 6 στοιχεία γ) και δ), άρθρο 15 παράγραφος 2 και παράρτημα Ι στοιχείο γ) του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ. Βλέπε άρθρο 1 σημείο 2) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου· βλέπε άρθρο 1 σημείο 4) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε άρθρο 10 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²⁰⁾ Βλέπε άρθρα 11, 12 και 14 και παράρτημα ΙΙ του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²¹⁾ Βλέπε άρθρο 5 και άρθρο 11 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²²⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²³⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 3 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²⁴⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 5 και παράρτημα VII του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²⁵⁾ Βλέπε άρθρο 6 στοιχεία γ) και δ) και άρθρο 15 παράγραφος 2 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²⁶⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 4 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

2.3. Αναθεωρημένα εθνικά σχέδια

Ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να υποβάλουν αναθεωρημένο εθνικό σχέδιο, εάν συντρέχουν αντικειμενικές περιστάσεις οι οποίες εμποδίζουν την εφαρμογή του αρχικού σχεδίου ή εάν νέα κυβέρνηση ζητεί την υποβολή νέου εθνικού σχεδίου ⁽²⁷⁾. Η ΕΚΤ συνιστά ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ να προσδιορίζει τις αντικειμενικές περιστάσεις που θεωρούνται κρίσιμες και να αποσαφηνίσει τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την προηγούμενη προσαρμογή του οικείου κράτους μέλους ή την απουσία της κατά την προετοιμασία της οικείας νέας τεχνικής πορείας. Επιπλέον, η ΕΚΤ συνιστά ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ να διασφαλίζει ότι το αναθεωρημένο σχέδιο δεν επιτρέπει οπισθοβαρείς μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις.

3. Αλληλεπίδραση με τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών

3.1. Η ΕΚΤ επικροτεί τη συνολική παρακολούθηση των δεσμεύσεων για εθνικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, σε συνδυασμό με τις επενδύσεις και τις δημοσιονομικές πολιτικές, στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων, για το σύνολο των εθνικών διαρθρωτικών πολιτικών, ιδίως εκείνων που μπορούν να διευκολύνουν την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, όπως παρακολουθούνται στο πλαίσιο της ΔΜΑ ⁽²⁸⁾.

3.2. Η ΕΚΤ εκφράζει την ικανοποίησή της για την απαίτηση τα εθνικά σχέδια να συνεκτιμούν τις ειδικές συστάσεις ανά χώρα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τις μακροοικονομικές ανισορροπίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο της ΔΜΑ ⁽²⁹⁾. Η ΕΚΤ συνιστά τα εθνικά σχέδια να εστιάσουν στην αντιμετώπιση των κυριότερων κινδύνων μακροοικονομικών ανισορροπιών για τη δημοσιονομική βιωσιμότητα, τη συνεχή μείωση της ανταγωνιστικότητας και τις μεγάλες εξωτερικές ανισορροπίες.

3.3. Ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ προβλέπει ότι όταν ένα κράτος μέλος δεν υλοποιεί τις μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις που περιέχονται στο εθνικό σχέδιό του για τη συνεκτίμηση των ειδικών συστάσεων ανά χώρα οι οποίες έχουν σημασία για τη ΔΜΑ, και το συγκεκριμένο κράτος μέλος πλήττεται από υπερβολικές ανισορροπίες, δύναται να κινηθεί διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ) σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁰⁾ ⁽³¹⁾. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει αναθεωρημένο εθνικό σχέδιο, το οποίο χρησιμεύει επίσης ως σχέδιο διορθωτικών ενεργειών, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ΕΚΤ διατυπώνει δύο παρατηρήσεις σχετικά με το εν λόγω ζήτημα. Πρώτον, δεδομένης της εξελισσόμενης φύσης των μακροοικονομικών προκλήσεων, η ΕΚΤ θεωρεί ότι θα ήταν χρήσιμο το πλαίσιο να διευκολύνει επίσης τις προσαρμογές στα εθνικά σχέδια, ανεξαρτήτως του εάν έχει κινηθεί ή όχι ΔΥΑ. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι οι σχετικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις μπορούν να προσαρμοστούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν εκτενέστερα όλες οι νεοαναδυόμενες μακροοικονομικές ανισορροπίες και μακροοικονομικές προκλήσεις έγκαιρα και αποτελεσματικά. Δεύτερον, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι η επιβολή όσον αφορά τις μακροοικονομικές ανισορροπίες αποτελεί βασικό μέλημα στο πλαίσιο του υφιστάμενου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης. Η ΕΚΤ επισημαίνει ότι οι διαδικασίες για την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών θα πρέπει να καθορίζονται από διαφανείς και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ενεργοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της λεπτομερούς κοινοποίησης των διαδικαστικών αποφάσεων ⁽³²⁾. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τις μακροοικονομικές ανισορροπίες έγκαιρα και αποτελεσματικά, και όπως επισημαίνει το Συμβούλιο ⁽³³⁾, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι η ΔΜΑ θα πρέπει να αξιοποιηθεί στο έπακρο με διαφάνεια και συνέπεια, διασφαλίζοντας την ανάληψη ευθύνης από τα κράτη μέλη όσον αφορά τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της ενεργοποίησης της ΔΥΑ, κατά περίπτωση.

4. Συμμόρφωση και επιβολή

4.1. *Ικανοποιητική συμμόρφωση των κρατών μελών με τις δεσμεύσεις στις οποίες βασίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής*

Ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ προβλέπει ότι όταν χορηγήθηκε παράταση της εκάστοτε περιόδου προσαρμογής σε κράτος μέλος αλλά το κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται με ικανοποιητικό τρόπο με το σύνολο των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων που ανέλαβε, στο οποίο στηρίζεται η παράταση, το Συμβούλιο δύναται, βάσει σύστασης της Επιτροπής, να συστήσει αναθεωρημένη πορεία των καθαρών δαπανών με βραχύτερη περίοδο προσαρμογής ⁽³⁴⁾. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ επισημαίνει την ανάγκη να διασφαλιστεί η έγκαιρη,

⁽²⁷⁾ Βλέπε άρθρο 14 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²⁸⁾ Βλέπε άρθρο 11 παράγραφος 1, άρθρο 12 στοιχείο β), άρθρο 13 παράγραφος 2 και άρθρα 16 και 30 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽²⁹⁾ Βλέπε άρθρο 11 παράγραφος 1 και άρθρο 12 στοιχείο β) του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

⁽³¹⁾ Βλέπε άρθρο 30 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽³²⁾ Βλέπε παράγραφο 18 της γνώμης CON/2011/13 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τη μεταρρύθμιση της οικονομικής διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C 150 της 20.5.2011, σ. 1).

⁽³³⁾ Βλέπε ανακοινωθέν τύπου του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, με τίτλο «Διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών: Έκδοση συμπερασμάτων του Συμβουλίου», το οποίο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του Συμβουλίου (www.consilium.europa.eu)

⁽³⁴⁾ Βλέπε άρθρο 19 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

επαρκής και διαφανής παρακολούθηση και επιβολή της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις τους προκειμένου να διασφαλιστεί δημοσιονομική και μακροοικονομική σταθερότητα. Ως εκ τούτου, μπορεί να είναι προτιμότερο, στην περίπτωση αυτή, ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ να επιβάλει στο Συμβούλιο την υποχρέωση να ενεργεί βάσει σύστασης της Επιτροπής, σύμφωνα με την αρχή «συμμόρφωση ή αιτιολόγηση»⁽³⁵⁾, συστήνοντας αναθεωρημένη πορεία των καθαρών δαπανών με βραχύτερη περίοδο προσαρμογής⁽³⁶⁾. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ επισημαίνει την αναφορά της Επιτροπής στις επικείμενες εργασίες για την ανάπτυξη ενός νέου εργαλείου επιβολής⁽³⁷⁾. Η ΕΚΤ θεωρεί ευπρόσδεκτες περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το νέο εργαλείο επιβολής που δεν περιλαμβάνονται ακόμη στις προτάσεις της Επιτροπής.

4.2. Αξιολόγηση των σημαντικών προκλήσεων όσον αφορά τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και άλλων σχετικών παραγόντων στο πλαίσιο της έκθεσης της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ

Η ΕΚΤ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ο βαθμός των προκλήσεων όσον αφορά τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους του οικείου κράτους μέλους περιλαμβάνεται ως καθοριστικός σχετικός παράγοντας για την κίνηση της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ)⁽³⁸⁾. Δεδομένης της σημασίας της αξιολόγησης των σχετικών παραγόντων για την εφαρμογή της ΔΥΕ, η ΕΚΤ ζητεί να συμπεριληφθεί μια σαφώς καθορισμένη και διαφανής μεθοδολογική προσέγγιση για την αξιολόγηση των παραγόντων αυτών στις προτεινόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ.

4.3. Σχεδιασμός της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών

Η ΕΚΤ τονίζει την ανάγκη για σταδιακή αλλά ταχεία διόρθωση του υπερβολικού χρέους και των υπερβολικών ελλειμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, αναγνωρίζει ότι θεσπίστηκαν εγγυήσεις οι οποίες αποσκοπούν στον περιορισμό του κινδύνου να καταστεί οπισθοβαρής η δημοσιονομική προσαρμογή όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών πρέπει να συνεκτιμά τον λόγο του χρέους⁽³⁹⁾. Η ΕΚΤ επικροτεί την αριθμητική απαίτηση όσον αφορά τα ελλείμματα, επιβεβαιώνοντας ότι για τα έτη κατά τα οποία το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται ότι θα υπερβεί την τιμή αναφοράς, η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών πρέπει να συνάδει με την ελάχιστη προσαρμογή. Ωστόσο, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ο τρόπος μέτρησης της εν λόγω προσαρμογής. Πάντως, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ⁽⁴⁰⁾ θα καταργήσουν την ισχύουσα απαίτηση κατά την οποία, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο πρέπει να θέτει συγκεκριμένη προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, «η οποία λήγει εντός του έτους που ακολουθεί εκείνο κατά το οποίο εντοπίστηκε το υπερβολικό έλλειμμα, εκτός εάν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις»⁽⁴¹⁾.

4.4. Ο λογαριασμός ελέγχου

Η ΕΚΤ επικροτεί την απαίτηση να συστήσει η Επιτροπή λογαριασμό ελέγχου για την παρακολούθηση των σωρευτικών αποκλίσεων, τόσο των ανοδικών όσο και των καθοδικών, των πραγματικών καθαρών δαπανών από την πορεία των καθαρών δαπανών⁽⁴²⁾. Πρόκειται για στοιχείο το οποίο είναι κρίσιμο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης και τη στήριξη της αντικυκλικότητας του κανόνα μέσω της δυνατότητας δημιουργίας δημοσιονομικών αποθεμάτων ασφαλείας σε περιόδους ευνοϊκής οικονομικής συγκυρίας, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε περιόδους δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στον λογαριασμό ελέγχου λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της έκθεσης της Επιτροπής βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ⁽⁴³⁾ και, ως εκ τούτου, αποτελούν σημαντικό σχετικό παράγοντα την κίνηση της ΔΥΕ. Για τον λόγο αυτό, η ΕΚΤ συνιστά να διευκρινιστούν περαιτέρω η λειτουργία και οι βασικές παράμετροι του

⁽³⁵⁾ Βλέπε άρθρο 27 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽³⁶⁾ Βλέπε άρθρο 19 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ. Η διατύπωση θα μπορούσε να τροποποιηθεί ως εξής: «[...] το Συμβούλιο, βάσει σύστασης της Επιτροπής, συστήνει αναθεωρημένη πορεία των καθαρών δαπανών με βραχύτερη περίοδο προσαρμογής».

⁽³⁷⁾ Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Ανακοίνωση σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ», COM(2022) 583 final, 9 Νοεμβρίου 2022.

⁽³⁸⁾ Άρθρο 1 σημείο 1) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

⁽³⁹⁾ Βλέπε άρθρο 1 σημείο 2) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου· βλέπε άρθρο 1 σημείο 4) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε άρθρο 1 σημείο 2) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

⁽⁴¹⁾ Βλέπε άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

⁽⁴²⁾ Βλέπε άρθρο 21 δεύτερο εδάφιο και παράρτημα IV του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽⁴³⁾ Βλέπε άρθρο 1 σημείο 1) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

λογαριασμού ελέγχου. Επιπλέον, η ΕΚΤ συνιστά οι ειδικοί ανά χώρα υπολογισμοί και η κατάσταση κάθε κράτους μέλους που υπάγεται στον λογαριασμό ελέγχου να δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Επιτροπής, κατά προτίμηση παράλληλα με τις εαρινές και φθινοπωρινές προβλέψεις της Επιτροπής. Τέλος, η ΕΚΤ συνιστά τη θέσπιση ορίου για τις αποκλίσεις των πραγματικών καθαρών δαπανών από την πορεία των καθαρών δαπανών, πράγμα το οποίο απαιτεί την κατάρτιση έκθεσης από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ ⁽⁴⁴⁾.

5. Ο ρόλος των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων και του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου

- 5.1. Η ενίσχυση του ρόλου των ανεξάρτητων φορέων στη διαδικασία δημοσιονομικής εποπτείας μπορεί να συμβάλει στη μείωση των προκυκλικών τάσεων που ενυπάρχουν στη χάραξη της δημοσιονομικής πολιτικής, στηρίζοντας παράλληλα την ανάλυση ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, η οποία είναι απαραίτητη για τη βιώσιμη εφαρμογή του πλαισίου ⁽⁴⁵⁾. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ υποστηρίζει τις διατάξεις των προτάσεων που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ρόλου των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων (ΑΔΟ) ⁽⁴⁶⁾, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων σχετικά με τη διακυβέρνηση και την ανεξαρτησία τους, και αναθέτοντάς τους καθήκοντα ⁽⁴⁷⁾ που βαίνουν πέραν των προβλεπόμενων στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁸⁾. Ειδικότερα, η ΕΚΤ επικροτεί την παγίωση της αρχής «συμμόρφωση ή αιτιολόγηση» στην ενωσιακή νομοθεσία. Η ΕΚΤ υποστηρίζει την ενίσχυση του ρόλου των ΑΔΟ, υπό την προϋπόθεση ότι η συνολική τους ικανότητα βελτιώνεται επίσης ανάλογα με τα επιπλέον καθήκοντά τους και ότι εξασφαλίζονται επαρκείς και σταθεροί ίδιοι πόροι για την άσκηση της εντολής τους με αποτελεσματικό τρόπο ⁽⁴⁹⁾.
- 5.2. Η ΕΚΤ συνιστά, με την επιφύλαξη της προαναφερθείσας ενίσχυσης της ικανότητας και με την επιφύλαξη του ρόλου της Επιτροπής βάσει των Συνθηκών, την περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου των ΑΔΟ στο πλαίσιο του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ, με την ανάθεση καθηκόντων σε αυτά κατά την κατάρτιση των εθνικών σχεδίων των κρατών μελών και την αξιολόγηση των μη ποσοτικοποιήσιμων στόχων (για παράδειγμα, όσον αφορά τον αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων). Τα ΑΔΟ θα μπορούσαν να προβούν σε αξιολόγηση των υποκείμενων παραδοχών, της συνέπειας του εθνικού σχεδίου με την τεχνική πορεία της Επιτροπής και, κατά περίπτωση, της ευλογοφάνειας των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων. Ομοίως, η ΕΚΤ συνιστά να ενισχυθεί περαιτέρω η συμμετοχή των ΑΔΟ βάσει των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, απαιτώντας από το ΑΔΟ να γνωμοδοτεί επίσης σχετικά με την ανάλυση των σχετικών παραγόντων που διενεργεί η Επιτροπή για τους σκοπούς της έκθεσης βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.
- 5.3. Τέλος, η ΕΚΤ αναγνωρίζει το έργο του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου ⁽⁵⁰⁾ και υποστηρίζει πλήρως την πρόθεση της Επιτροπής να διερευνήσει μέτρα για την ενίσχυσή του. Προς τον σκοπό αυτό, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας της Επιτροπής, η ΕΚΤ υποστηρίζει τον σημαντικό ρόλο του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου βάσει του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης ⁽⁵¹⁾. Ειδικότερα, η ΕΚΤ επικροτεί τη δυνατότητα του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου να διατυπώνει γνώμη με την οποία θα επικαιροποιείται η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την ενεργοποίηση ή την επέκταση της γενικής ρήτρας διαφυγής σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανονισμό για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ ⁽⁵²⁾. Όπως επισημάνθηκε στην παράγραφο 1.1.1 ανωτέρω, η ΕΚΤ θεωρεί επίσης σκόπιμη τη διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο σχετικά με τη μεθοδολογία στην οποία βασίζεται η ABX. Περαιτέρω, θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου στην αξιολόγηση του κατάλληλου δημοσιονομικού προσανατολισμού της ζώνης του ευρώ.

⁽⁴⁴⁾ Για παράδειγμα, βάσει του άρθρου 1 σημείο 1) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε απάντηση του Ευρωσυστήματος στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «The EU economy after COVID-19: implications for economic governance» (Η οικονομία της ΕΕ μετά την COVID-19: επιπτώσεις στην οικονομική διακυβέρνηση), της 19ης Οκτωβρίου 2021, 1η Δεκεμβρίου 2021.

⁽⁴⁶⁾ Βλέπε παράγραφο 2.4.1 της γνώμης CON/2018/25.

⁽⁴⁷⁾ Βλέπε άρθρο 1 σημείο 8) των προτεινόμενων τροποποιήσεων της οδηγίας για τα δημοσιονομικά πλαίσια, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 8 της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41). Βλέπε άρθρο 22 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ. Βλέπε άρθρο 1 σημείο 1) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, και άρθρο 1 σημείο 3) των προτεινόμενων τροποποιήσεων του κανονισμού για το διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 3 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.

⁽⁴⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11).

⁽⁴⁹⁾ Βλέπε άρθρο 1 σημείο 8) των προτεινόμενων τροποποιήσεων της οδηγίας για τα δημοσιονομικά πλαίσια, το οποίο τροποποιεί το άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου.

⁽⁵⁰⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2015/1937 της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2015, για τη σύσταση ανεξάρτητου συμβουλευτικού Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου (ΕΕ L 282 της 28.10.2015, σ. 37).

⁽⁵¹⁾ Βλέπε παράγραφο 22 της γνώμης CON/2011/13.

⁽⁵²⁾ Βλέπε άρθρο 24 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

6. Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες της Επιτροπής για την τροποποίηση των παραρτημάτων

- 6.1. Ο προτεινόμενος κανονισμός για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των παραρτημάτων II έως VII με σκοπό την προσαρμογή τους προκειμένου να λαμβάνονται δεόντως υπόψη περαιτέρω εξελίξεις ή ανάγκες ⁽⁵³⁾.
- 6.2. Δεδομένου ότι τα παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ, η ΕΚΤ συνιστά τα παραρτήματα να περιλαμβάνουν περαιτέρω λεπτομέρειες και προδιαγραφές εκ των προτέρων. Ειδικότερα, όπως επισημαίνεται ανωτέρω, θα μπορούσαν να παρασχεθούν περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις πληροφορίες που περιέχονται στο εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο (παράρτημα II), στον λογαριασμό ελέγχου (παράρτημα IV), στη μεθοδολογία για την αξιολόγηση της ευλογοφάνειας (παράρτημα V) και στο πλαίσιο αξιολόγησης για το σύνολο των μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών δεσμεύσεων στις οποίες στηρίζεται η παράταση της περιόδου προσαρμογής (παράρτημα VII).
- 6.3. Επιπλέον, η ΕΚΤ επιθυμεί να τονίσει τη σημασία του να ζητείται η γνώμη της για όλες τις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές νομικές πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο της αρμοδιότητάς της, και έγκαιρα, βάσει του άρθρου 127 παράγραφος 4 πρώτη περίπτωση και του άρθρου 282 παράγραφος 5 ΣΛΕΕ ⁽⁵⁴⁾.

7. Σχέση με τη Συνθήκη για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση

Η ΕΚΤ χαιρετίζει τον στόχο των προτάσεων της Επιτροπής να ενσωματωθούν στο ενωσιακό νομικό πλαίσιο οι ουσιαστικές ρυθμίσεις της Συνθήκης για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ), σύμφωνα με το άρθρο της 16 ⁽⁵⁵⁾. Επί της ουσίας της η Επιτροπή ερμήνευσε τη ΣΣΣΔ ως ισοδύναμη του δημοσιονομικού συμφώνου (τίτλος III της ΣΣΣΔ). Επιπλέον, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι το άρθρο 2 της ΣΣΣΔ διασφαλίζει ότι η έκδοση των προτάσεων της Επιτροπής δεν επιβάλλει την τροποποίηση ή την κατάργηση της ΣΣΣΔ. Το άρθρο 2 παράγραφος 1 της ΣΣΣΔ ορίζει ότι η ΣΣΣΔ πρέπει να εφαρμόζεται και να ερμηνεύεται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και με το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων διαδικασίας οσάκις απαιτείται η θέσπιση πράξεων παράγωγου δικαίου. Επιπλέον, το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ ορίζει ότι η ΣΣΣΔ εφαρμόζεται στο μέτρο που είναι συμβατή με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με το δίκαιο της Ένωσης, και ότι δεν πρέπει να θίγει τις αρμοδιότητες της Ένωσης να ενεργεί στον τομέα της οικονομικής ένωσης. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι όταν εκδοθούν και τεθούν σε ισχύ οι προτάσεις της Επιτροπής, η ΣΣΣΔ θα εφαρμόζεται και θα ερμηνεύεται σύμφωνα με το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης.

8. Ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης

Δεδομένης της σημασίας ενός ισχυρού ενωσιακού πλαισίου για τον συντονισμό της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής στο πλαίσιο της νομισματικής ένωσης, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι απαιτείται περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά τις ειδικές πτυχές της ζώνης του ευρώ. Η ανάπτυξη ενός πλαισίου για την παρακολούθηση και την καθοδήγηση του συνολικού δημοσιονομικού προσανατολισμού της ζώνης του ευρώ είναι σημαντική για τη συμβολή στη νομισματική πολιτική, καθώς μπορεί να συμβάλει στη διασφάλιση της καλύτερης αλληλοσυμπλήρωσης της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής. Επιπλέον, εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη για μόνιμη κεντρική δημοσιονομική ικανότητα. Ένα τέτοιο εργαλείο, εάν σχεδιαστεί κατάλληλα, θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της μακροοικονομικής σταθεροποίησης και της σύγκλισης στη ζώνη του ευρώ μακροπρόθεσμα, μεταξύ άλλων, μέσω επενδύσεων, στηρίζοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, και την ενιαία νομισματική πολιτική. Προς τον σκοπό αυτό, μια μόνιμη κεντρική δημοσιονομική ικανότητα θα πρέπει να είναι επαρκής από άποψη μεγέθους και να χρηματοδοτείται σε μόνιμη βάση ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵³⁾ Βλέπε άρθρο 32 του προτεινόμενου κανονισμού για το νέο προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ.

⁽⁵⁴⁾ Βλέπε γνώμη CON/2011/42 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 4ης Μαΐου 2011, αναφορικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2003/71/EK και 2009/138/EK, όσον αφορά τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών· βλέπε παράγραφο 8 της γνώμης CON/2011/44 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 19ης Μαΐου 2011, σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης· βλέπε παράγραφο 4 της γνώμης CON/2012/5 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 25ης Ιανουαρίου 2012, σχετικά με πρόταση οδηγίας σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και με πρόταση κανονισμού σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων· βλέπε παράγραφο 1.9 της γνώμης CON/2018/1 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 2ας Ιανουαρίου 2018, αναφορικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές για τις επιχειρήσεις, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και την κατάργηση 10 νομικών πράξεων στον τομέα των στατιστικών για τις επιχειρήσεις.

⁽⁵⁵⁾ Βλέπε παράγραφο 1.2 της γνώμης CON/2018/25. Το άρθρο 16 της ΣΣΣΔ προβλέπει ότι το αργότερο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της ΣΣΣΔ, δηλαδή έως την 1η Ιανουαρίου 2018, λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα με σκοπό την ενσωμάτωση των ουσιαστικών ρυθμίσεων της ΣΣΣΔ στο ενωσιακό νομικό πλαίσιο.

⁽⁵⁶⁾ Βλέπε απάντηση του Ευρωσυστήματος στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «The EU economy after COVID-19: implications for economic governance» (Η οικονομία της ΕΕ μετά την COVID-19: επιπτώσεις στην οικονομική διακυβέρνηση), της 19ης Οκτωβρίου 2021, 1η Δεκεμβρίου 2021. Βλέπε επίσης γενικές παρατηρήσεις της γνώμης CON/2018/51 και παράγραφο 1.3 της γνώμης CON/2019/37.

Φρανκφούρτη, 5 Ιουλίου 2023.

Η Πρόεδρος της ΕΚΤ
Christine LAGARDE
